

Slovensko alebo emigrácia

Život človeka sa podobá životu pútnika, ktorý kráča svetom s pútnickou palicou a batohom na chrbte, hľadajúc miesto pre svoj život. Niekoľko počas svojho života prechodí iba svoj malý svet a ďaleko sa od svojho rodného domova nedostane, iní sa prederú i cez more a tam začnú svoj nový život. My, ktorí sme v emigrácii, pociťujeme, že pútnická palica v emigrácii nielen pomáha, ale i omína a tlačí. Žijem v Kanade päť rokov a stále si tu hľadám svoj domov. Snažím sa ho vytvoriť nielen sebe, ale aj mojej rodine.

Očami Slovákov doma – máme sa tu dobre, svet je nám žit' v bohatej krajine, žije sa nám tu lepšie... Ale aj ľahšie? Oči emigranta

hovorí: „Áno, môžeme si často dovoliť viac, ako tomu bolo kedysi doma, ale aj námaha dať za to, je často tvrdšia, ako si to doma vedľa predstaviť.“

Život emigranta je tvrdá realita bez kompromisov. Merítkom hodnoty človeka je častokrát skôr to, čo máš a nie kto si. Ale ako sa hovorí: „Ťažko pochopiť, kto neprežil a kto prežil, ten nezabudne!“ Väčšina znás si tu vyskúšala začínať život od nuly s jedným kufrom v ruke. Doma na Slovensku uznávaní ľudia, mnohí aj vysokoškolsky vzdelaní, prichádzajú sem a svoju pozíciu si musia budovať nanovo. Niektorým sa podarí dostať sa k tomu, čím boli doma, iným okolnosti i nedolapiteľný kus šťastia neprajú. Človek je nútený stáť na vlastných nohách a neraz prekonať svoj vlastný tieň. A to ho posúva dopredu. Myslím, že mnohí až v emigrácii zistili, čo všetko sa dá prekonať a zvládnuť, keď sa jednoducho musí.

Napriek tomu, že žijem teraz tu, Slovensko je a navždy zostane mojou rodnou krajinou, miestom posiatym spomienkami na detstvo a mladosť. Ten pocit, keď sa vraciam do rodnej otčiny a už z lietadla hľadím na známe vrchy a doliny a v srdci sa rozleje to hrejivé teplo, poznajú asi mnohí z nás.

Na Slovensku zo mňa vytesali moju osobnosť, vštepili mi hodnoty, pre ktoré žijem a ktorým verím. Častokrát sa pýtam sama seba, či aj ja dokážem odovzdať svojim deťom to vnútorné dedičstvo, ktoré v sebe nesiem. Dokážu obstáť v tejto spleti kultúr a náboženstiev?

Život každého emigranta má svoju vlastnú históriu. Som presvedčená, že v srdciach mnohých, ktorí tu v emigrácii prežili a žijú svoj život, zostáva trvalé miesto pre Slovensko a jeho hodnota je nezvratná. Možno je tam i kus nepoznaného smútku, či clivoty, ale každý z nás má svoje dôvody prečo žije tu a nie na Slovensku. A verte, že často to nie je materialistické zmysľovanie. Ak by bol život len o tom, bol by jednoduchší a ľahší. Nie vždy je ale v silách človeka dosiahnuť to, čo by chcel mať. Avšak môže sa stať, že to, čo dostal ako dar z nehmotnej sféry, prevyšuje jeho túžbu po rodnej vlasti. Pre mňa je tou sférou moja vlastná rodina.

Mária Eškut

Príhovor

Blázon beží na Východ

Blázon beží na Východ, aj jeho ošetroval' beží na Východ. Obaja bežia na Východ avšak každý z iného dôvodu. - Áno, tak hovorí stará múdrosť prevzatá z učenia Zen.

Blázon beží na Východ, aj jeho ošetroval' beží na Východ. Obaja bežia na Východ avšak každý z iného dôvodu. - Áno, tak hovorí stará múdrosť prevzatá z učenia Zen.

Lukáš vo svojom Evanjeliu nám podáva podobenstvo o farizejovi a mýtnikovi, ktorí sa v tom istom čase modlili v tom istom chráme a predsa bol veľký rozdiel v ich modlitbe. Rovnako bol rozdielny jej účinok.

Na amerických dolárových bankovkách môžeme čítať „In God We Trust“ – Dôverujeme v Boha. Auróite sa podľa toho aj mnoho Američanov riadi. Avšak Thomas Merton, významný katolícky mystik a mysliteľ dvadsiateho storočia, po zažehnaní kubánskej krízy a možnej atómovej vojny, vo svojej knihe „Conjectures of a guilty bystander“ (Špekulácie vinného pozorovateľa) píše: „Jedna vec je, ak niekto dôveruje Bohu pretože cíti, že je v skutočnosti na ňom závislý. Úplne niečo iné však je, ak niekto dúfa, že Boh požehná naše bomby pretože Rusi sú ateisti a On nemôže súhlasiť s ateizmom.“

Tieto tri príklady poukazujú na to isté staré slovenské porekadlo: „Keď dvaja robia to isté, nemusí to byť to isté“. Rovnako, keď dvaja hovoria to isté, občasne nemyslia to isté.

Predstavme si skupinu ľudí, ktorí tvrdia: „Mám rád futbal“.

„Mám rád futbal. Každý pondelok si prečítam športovú stránku novín. Prezriem výsledky I. ligy, II. ligy,

anglickú ligu aj bundesligu. Viem kto je na 1. mieste, kto prestúpil, kto vyhral pohár majstrov.“

„Mám rád futbal. Každú nedeľu poobede idem povzbudiť náš klub. Prídem do hľadiska skôr, kúpim si pivo a párky. Vyskočím od radosti, keď naši dajú gól. Viem, kedy rozhodca nesprávne zapísať ofsajt proti našim. Spolu s ostatnými skríknem RUKA alebo FUJ. Keď vyhráme, som šťastný a teším sa na ďalšiu nedeľu.“

„Mám rád futbal. Spolu s kamarátmi sa stretáme každú stredu a zahráme si na malé bránky. Na tom nezáleží, kto hrá s kým a proti komu. Vždy si dobre zahráme. Niekedy sa pohádame a vynadáme si. Keď dostaneme gól, navzájom sa obviňujeme či to bola chyba. Potom ideme na pivo, celý zápas rozanalyzujeme a chválime sa, že sa naších žien nebojíme, a že môžeme zostať na pivo hoci aj do polnoci.“

„Mám rád futbal. Mám 8-ročného syna. Vodím ho na futbalové tréningy, aby aj on mal rád futbal. Sám som trénerom žiackeho družstva. Svojich zverencov poznám po mene. Ich rodičia si ma nadchádzajú, aby som nechal hrať ich chlapcov počas zápasu čo najdlhšie.“

„Mám rád futbal. Som stredným útočníkom. Som dobrý hráč a milujem loptu a behanie po zelenom trávniku. Naš kolektív je úžasný. Ale viem aj pekne padať a keď treba, aj predstierať bolesť. Niekedy ma aj naozaj kopnú. Vtedy hľadám možnosť nenápadne

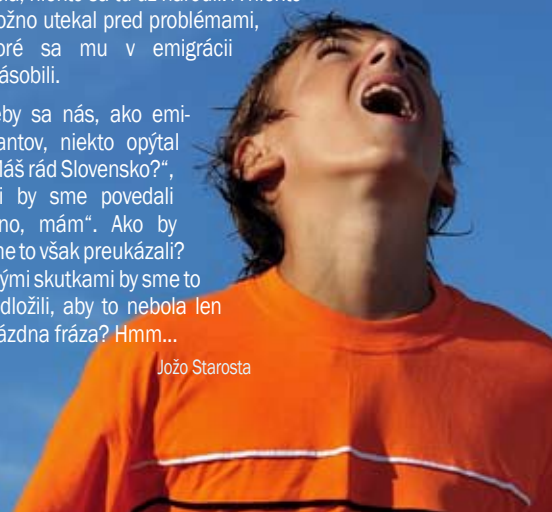
to vrátiť. Najviac ma teší, keď po strelení gólu tribúny skandujú moje meno.“

„Mám rád futbal. Som rozhodca. Poznáam pravidlá a chcem, aby sa dodržiavali. Viem vyčítať úmysel hráča. Mám rád futbal lebo je to hra plná prekvapení a nekonečných možností. Sám si rád zahrám futbal, pre vlastné potešenie, podľa pravidiel.“

My sme, na rozdiel od blázna v úvode, odišli na Západ, do Kanady, do Britskej Kolumbie. Každý však asi pre niečo iné. Niekoľko túžil po živote v Kanade, niektorý nasledoval partnera, niekoho priviezli sem rodičia, niektorý sa tu už narodil. A niektorý možno utekal pred problémami, ktoré sa mu v emigrácii znásobili.

Keby sa nás, ako emigrantov, niekto opýtal „Máš rád Slovensko?“, asi by sme povedali „Áno, mám“. Ako by sme to však preukázali? Akými skutkami by sme to podložili, aby to nebola len prázdna fráza? Hmm...

Jožo Starosta

Farnosť sv. Cyrila a Metoda mojimi očami

Keď sme sa takmer pred 25 rokmi, presťahovali z Prince George do Vancouveru, prvou vecou bolo pozrieť sa do telefónneho zoznamu, kde som našiel „Sts. Cyril and Methodius Slovak Church“ v New Westminster. Keď som prvýkrát prišiel do slovenského kostolíka, bol som milo prekvapený. Ďaleko od Slovenska, na druhom konci zemegule, pri pobreží Pacifiku, v spleti angličtiny a iných jazykov, som sa mohol započúvať do slovenských omšových piesní, do slovenských modlitieb. Nechcelo sa mi tomu ani veriť. Kázeň slovenského jezuitského misionára Otca Šveca bola tiež v slovenčine, ktorá však bola trochu staršia a tiež trochu poznačená dlhodobým pobytom v Afrike a Amerike.

Po sv. omši sa mi prihovorili viacerí farníci: Ako dlho si v Kanade? Odkiaľ si zo Slovenska? Z Bánoviec? Ja som z Partizánskeho, v Bánovciach som trénoval futbalistov, volám sa Kasanič. Pred nedávnom sme sa do Kanady presťahovali z Austrálie. Stretol som tam tvojho bratranca Miša. Máš robotu? Nemáš? Nič sa neboj. Kanada je dobrá krajina. Potrvá vám to nejaký čas, ale bude dobre. Spievaš? Príd' na chórus, potrebujeme spevákov.

Postupne som sa zoznamoval so životom v slovenskej farnosti, so spevákmi, s piknikmi, s tanečnými zábavami, s činnosťou krajských spolkov, 1. Slovenskej Katolíckej Jednoty, Kanadskej Slovenskej Ligy, ale tiež so širšou slovenskou komunitou, hlavne športovou, s futbalistami a s tenistami.

Členovia nášho farského spoločenstva však vždy zostali tými prvými, na ktorých som sa obracal, keď som bol v núdzi. Otec Lacko, jezuita, zakladateľ farnosti, bol vždy naporúdzí s dobrou radou alebo praktickou pomocou a rovnako aj viacerí farníci, ktorí sa postupne stávali našimi známymi a priateľmi.

Mnohé situácie a medziľudské vzťahy vo farskom spoločenstve som nechápal, pretože mali korene niekde v minulosti, o ktorej som nič nevedel. Niekedy sa mi zdalo, že viem ako riešiť nejaký problém, a chcel som byť príliš aktívny, ale Otec Lacko, ktorý dokonale poznal situáciu vo farnosti za predchádzajúcich 25 rokov, ma okamžite usmernil a patrične schladil „no-no“ Jozef, tak toto sa tu robiť nebude.

Život farského spoločenstva som začal viac chápať až takmer po 10 rokoch, keď sme v r. 1995 pripravovali oslavu 35. výročia založenia farnosti a keď ma vtedajší správca farnosti, Otec Ján Kadlec, tiež jezuita, požiadal o pomoc pri príprave fotografií a historických materiálov zo života farnosti za uplynulých 35 rokov. Až pri prezeraní fotografií, ktoré sme zhromaždili od starších farníkov a pri listovaní v ročenkách jezuitov počínajúc rokom 1952 až do roku 1990, som si plne uvedomil skutočný význam farnosti pre slovenskú komunitu na poli duchovnom, náboženskom, národnom, spoločenskom aj kultúrnom.

Koľko kázní odznelo v slovenskom jazyku, koľko sv. omší, krstov, svadieb, pohrebov vyslúžili slovenskí jezuiti, Otcovia Sprušanský, Dančo, Javorka, Lacko, Žabka, Švec, Kadlec. Koľko divadiel sa odohralo, koľko piknikov, koľko spoločenských zábav, aká bohatá činnosť 1. Slovenskej Katolíckej Jednoty, Kanadskej Slovenskej Ligy, koľko reprezentačných vystúpení v slovenských krojoch pri rôznych kanadských oslavách, koľko vianočných kolied a veľkonočných pašíí odznelo, ako Slovenská škola úspešne udržiavala slovenský jazyk u detí a mladých farníkov po r. 1968. A v neposlednom rade, koľko financií a času venovali naši predchodcovia pri kúpení a oprave nášho slovenského kostolíka.

Začal som sa úplne inak, s úctou a obdivom pozeráť na „služobne“ starších farníkov. Na organistu a dlhodobého predsedu 1. Slovenskej Katolíckej Mužskej Jednoty Janka Vargu, na herečku v mnohých divadielach a predsedníčku 1. Slovenskej Katolíckej Ženskej Jednoty Mary Benešovou, na neúnnavného pracovníka v spolkovom živote a dlhoročného predsedu Kanadskej Slovenskej Ligy Jana Kaprálika, na učiteľku slovenskej školy Reginu Tobášovú a na mnohých starousedlíkov, ktorí stáli pri zakladaní farnosti v r. 1960.

Koncom 90-tych rokov farnosť začala prechádzať výraznými zmenami. Emigrácia vo forme utečencov prestala, starší členovia farnosti odumierali, jezuitská misia v Kanade končila

a visela nad nami otázka, čo bude s našou farnosťou. Nasledovalo obdobie písomných i osobných prosieb a žiadostí skupiny farníkov i jednotlivcov, ako aj obdobie tichých modlitieb za slovenského kňaza vo farnosti.

V r. 1999 k nám zavítal mladý, vitálny kňaz, Roman Seko, ktorého nám dočasne poslal banskobystrický biskup Rudolf Baláž. Tým začal do našej farnosti prílív novej krvi, nového elánu, nového duchovného života. Za uplynulých 10 rokov sa v našej farnosti krátkodobo vystriedali kňazi Roman Seko, Pavol Hudák, Andrej Darmo, Vladimír Dzurenda, Martin Harčar. Dlhodobu u nás pôsobili kňazi Jozef Menuš a Juraj Kopanický, ktorý je s nami dodnes.

Za posledných 10 rokov naša farnosť omladla, nielen za oltárom, ale tiež v laviciach. Do Vancouveru a okolia prichádzajú mnohé slovenské dievčatá a chlapci, krátkodobo i dlhodobu, za prácou. Niektorí novodobí imigranti nás prídu pozrieť iba raz, dvakrát, získajú potrebné informácie a idú ďalej svojou cestou. Iní sa z času načas vracajú, hlavne vtedy, keď zacítia duchovný hlad a prázdnotu. Avšak mnohí mladí zakotvia v našej farnosti a sú trvalým prínosom pre farské spoločenstvo. Príkladom je skupina mladých, ktorí spevom okrášľujú slovenské bohoslužby.

Čo ma však najviac teší, je, keď sa spev z chórusu mieša s detským krikom a plačom alebo keď sa malé deti, ktoré sa sotva naučili chodiť, začínajú pri podávaní svätého prijímania motať pod nohami starých krivkajúcich farníkov alebo sa vyberú počas pozdvihovania preskúmať, čo sa to tam pri oltári vlastne robí. Viem, je to veľakrát rušivé, ale, na druhej strane, farské spoločenstvo, v ktorom plačú malé deti a drobizg sa motá popod nohy starým alebo okolo oltára, také spoločenstvo je živé. A naše farské spoločenstvo je naozaj živé. Pán Boh zaplať.

Dnes, po takmer 25 rokoch života vo farnosti sv. Cyrila a Metoda si plne uvedomujem, aké je to požehnanie, že máme vlastný slovenský kostol, že máme slovenského kňaza, že máme slovenské farské spoločenstvo, ktoré sa skladá z farníkov všetkých vekových kategórií.

Tento rok oslávime 50 rokov trvania našej farnosti. Bude to čas obzrieť sa dozadu, do minulosti, poďakovať sa našim predchodcom za všetko, čo pre našu farnosť urobili, za všetku dobrovoľnú prácu, za finančné príspevky, za to, že vlastne máme tento náš malý, útulný kostolík. Bude to však aj čas, aby sme sa pozreli do budúcnosti, aby sme sa zamysleli, čím môže naša generácia prispieť, aby farnosť sv. Cyrila a Metoda v New Westminster bola živá a zdravá aj o ďalších 25, či 50 rokov. Aby budúci kňazi v našej farnosti mohli konštatovať spolu s nebohým zakladateľom farnosti, Otcom Lackom, ktorý pred 25 rokmi napísal do ročenky Jezuitov:

„Som rád, že môžem povedať, že naša farnosť rastie, prekvitá a prináša bohaté ovocie. Moje želanie je, aby tak pokračovala na väčšiu slávu Božiu, na radosť Cirkvi a nie na poslednom mieste i na radosť farníkov.“

Jožo Starosta

Z histórie farnosti sv. Cyrila a Metoda v New Westminster

V marci 1960, pred 50 rokmi, sa čas napíňal a založenie Farnosti sv. Cyrila a Metoda v New Westminster bolo otázkou asi dvoch mesiacov. Čo sa však nám dnes zdá ako samozrejmosť, to bola iba možnosť s „otvoreným koncom“.

Slovenský misionár Viliam S. Lacko, SJ, napísal Slovákom roztrúseným v okolí Vancouveru ohnivý list, ktorým ich pozval a povzbudil pre veľký čin, pre založenie farnosti sv. Cyrila a Metoda. Odpoveď našich predchodcov nedala na seba dlho čakať. Zopár týždňov po rozposlaní tohto listu sa smelé plány premenili na skutočnosť.

Pokúsme sa vžiť do situácie našich krajanov spred 50 rokov, ktorí stáli pri založení farnosti a porozmýšľajme, ako by sme my zareagovali na email s takýmto obsahom, ktorý by sa dostal do nášho inboxu.

(js)

28. marec 1960

Príjmite úprimný pozdrav od Vášho misionára. Pomaly sa približuje jeden z najväčších sviatkov – Veľká Noc. A to ma naplňuje zvláštnou starostlivosťou, aby som Vám mohol poslúžiť tak, ako si to právom zasluhujete. Modlil som sa, radil, rozmýšľal, a tak som prišiel k plánu, ktorý Vás istotne prekvapí, a ktorý Vám predkladám...

Nedávno som dostal zvláštne vymenovanie z Ríma za misionára Slovákov v Britskej Kolumbii. Najdostojnejší pán arcibiskup J. E. Wm. M. Duke to sám žiadal z Večného Mesta a zariadil už aj Slovenskú misiu, ktorou ma poveril. Keď som mu podal referát o Vašej horlivosti v náboženskom živote a svojej činnosti medzi Vami, vtedy mi pán arcibiskup povedal, aby som sa venoval výlučne Vám, potrebám Vašich duší, Vášmu posväteniu.

S jeho dovoľením, odobrením, ba vlastne odporúčaním, posielam Vám tento list a návrh, aby som Vás o tom informoval a dozvedel sa Vašu mienku.

Ako viete, drahí v Kristu, patríte do mnohých farností. Nájdú sa však i poniektorí, ktorí ešte nikde nepatria. Ako v minulosti tak aj teraz štedro podporujete svoje farnosti a kňazov, ktorí Vám vysluhujú sviatosti a kázu Slovo Božie vo Vačích kostoloch. Navykli ste si na nich, na priateľov, na farnosť a jej zvyky, potreby. A to je celkom správne a prirodzené. Tak to má byť.

Ale, či ste nemali oddávna túžbu skrytú na dne Vašich srdc, aby ste mali kňaza,

ktorý by Vám vo Vašej reči kázal Slovo Božie, vysluhoval sviatosti? Či ste nemali vrúcnu túžbu, aby ste mali svoj vlastný samostatný slovenský kostol, ba samostatnú slovenskú farnosť? Či ste nemali túžbu, aby slovenský kňaz ostal stále s Vami, aby ste sa nemuseli obávať kedy odíde a či zasa príde k Vám?

Pred dvomi rokmi som prišiel k Vám. Videl som a skúsil Vašu horlivosť pri mesačných sv. omšiach a sv. Hodinách, pri pristupovaní k sviatostiam. To bola nielen Vaša, ale i moja veľká radosť. Ale viem, ako sa Vás to dotklo, keď sme museli s bohoslužbou čakať alebo ísť do školy alebo znášať zimu, horúčosť, dym alebo dážď. Poniectorých to i právom znechutilo.

Chcel by som Vám dať teraz jedinečnú možnosť a príležitosť. Chcel by som, aby ste mali sv. omšu nie raz za mesiac, ale každú nedeľu a sviatok, ba keď budete chcieť i každý deň. Chcel by som, aby ste mali aj slovenskú kázeň každú nedeľu. Bola by to jedinečná milosť od Pána Boha, či nie?

Mať svoj vlastný kostol, kde by sme nemuseli na nikoho čakať, kde by nás nikto nevyrušoval, kde by sme v našom jazyku chválili modlitbou i spevom Boha, modlili sa všetci spolu, tak rástli v milosti a posvätili roky nášho života, čo nás oddeľujú od večnosti, na ktorú sa nám treba radostne chystať...

Bola by to veľká milosť a privilegium pre Vás, aby ste mohli dať prírbytok Pánu Ježišovi medzi Vami... zapáliť nové Večné Svetlo na znak prítomnosti Pána Ježiša medzi Vami ...zokupiť sa spoločne okolo nového bohostánku v spoločnej viere, nádeji a láske...

Ako by to bolo možné?

Kostol na Sapperton v New Westminster je voľný a na predaj. Je väčší a krajší a dôstojnejší a veľmi dobre by vyhovel Vaším potrebám a podmienkam. Dohovoril som sa s Rev. DeCoccola a on mi dal k dispozícii ten kostol od 10. apríla do 8. mája 1960. Dočasne zaoberám všetko do neho, požičiam potrebné veci, a tak Vám dám možnosť, aby ste v tom čase sami skúsili, presvedčili sa, či Vám to bude vyhovovať, či budete spokoj-

nejší a či budete za to, aby to neskôr celkom navždy patrilo Vám...

Prístup busom zo všetkých strán je ľahký. Bus stáva ani nie celý blok od kostola. Pri kostole možno parkovať káry. Tak majú možnosť všetci Slováci z New Westminster, Queensboro, Vancouver, North Surrey ba i z celého okolia prísť na služby Božie.

A preto Vám oznamujem tento program.

1. Sv. Hodina: v sobotu 2. apríla bude posledný raz na Queensboro o 8.00 večer.
2. Sv. Omše : Kvetná Nedeľa – 10. apríla o 11.00 v novom kostole na Sapperton. Cez sv. Omšu budú aj pašie.
3. Veľká Noc - 17. apríla tiež o 11.00 v novom kostole na Sapperton.

Ďalší program oznámim na Kvetnú Nedeľu a potom i na Veľkú Noc.

Nedajte sa ani nanútiť ani odstrašiť. Príďte všetci i so známymi a sami sa presvedčíte o všetkom. Skúste sami na sebe všetko. Porozprávajte sa medzi sebou, poradte. Nech Vás vedie Duch Sv. pri tom, lebo ide o väčšiu slávu Božiu a posvätenie Vašich duší. Budúcnosť je vo Vašich rukách. Tak zaistíte pre seba i pre celé okolie, ba celú Britskú Kolumbiu slovenského kňaza, slovenský spev v kostole, mať svoj vlastný nehatený náboženský život, národné oslavy, príležitostné programy – všetko okrem tanečných zábav – podporovať svoju vlastnú slovenskú faru-osadu a nijakú inú, to je vôľa pána arcibiskupa, to je príležitosť, ktorá sa Vám naskytuje teraz a hádam nikdy viac...

Mať svoj vlastný kostol, všetci patriť k nemu, bez akýchkoľvek ťažkostí zo strany iných, mať slovenskú nedeľnú sv. omšu, kázeň, slovenské nábožné spolky, stáleho slovenského kňaza, slovenský spev v kostole, mať svoj vlastný nehatený náboženský život, národné oslavy, príležitostné programy – všetko okrem tanečných zábav – podporovať svoju vlastnú slovenskú faru-osadu a nijakú inú, to je vôľa pána arcibiskupa, to je príležitosť, ktorá sa Vám naskytuje teraz a hádam nikdy viac...

Dúfam, že som Vám všetko jasne napísal, predložil. Ďalší program a oznamy Vám pošlem čím skôr. Teraz sa len modlime o poznanie vôle Božej.

V Kristu oddaný

Viliam S. Lacko, SJ.

Odtiaľ prichodili listy chvály, občas podložené fotografiou, kde príbuzní stáli pri lesknúcich autách, ženy mali biele rukavičky a biele klobúčiky, všetci vysmiati a šťastní. A tak sny o tejto vzdialenej zemi sa stávali zo dňa na deň ružovejšími a keď sa farba ich vlastným idealizovaním zmenila na najružovejšiu, vtedy sa väčšina týchto mladých mužov z Liptovských Revúc rozhodla odísť do zázračnej a lákavej zeme za morom, zvanej Kanada. Zmeniť mizériu, zanechať živorenie naveky, v to dúfali.

Väčšina z nich si na cestu musela požičať peniaze, často urobiť zbierku v rodine.

Slobodní i novoženáci, boli istejší vybrať sa za peniazom do diaľky, keď ich bola väčšia skupinka. Mnohí z nich cítili v podujatí aj kus dobrodružstva.

Odchody a lúčenia

Ťažko sa odchádzalo novoženáčovi Richaldovi Valkovi, nevedel si predstaviť v cudzej zemi život bez jeho krásnej, mladej a ťažko vydobitej ženy Žofky. Netúžil po dobrodružstvách, najradšej by zostal doma pri nej, lenže podmienky boli čoraz horšie. Peniaze ktoré občas zarobil, musel do haliara odovzdať matke, pretože žili spoločne s rodičmi, ktorí mali v dome ešte mnoho malých hladných úst. Nemali so ženou a malou dcérou Žofkou vlastnú izbu, ledva miesto na vlastnú posteľ. Nádej na vyslobodenie sa z jarma videl Richald iba v odchode so skupinou.

Rovnako ťažko sa odchádzalo aj Gustovi Sanigovi. Bolo mu ťažko opúšťať jeho mladú, dobrú ženu Marku tak skoro po svadbe, ale túžba po lepšom živote a nádej, že sa mu ju čoskoro podarí priviesť do rajskej krajiny, kde nájdu lepší život spoločne, zvíťazila. Svoju ženu si do počiatkovej neistoty vziať nemohol, ale svoju druhú naobľúbenejšiu životnú spoločníčku, gombičkovú harmoniku, ktorá ho rozveselila, keď smútil, hladkala ho svojou melódiou, keď myslel na Marku, harmoniku, ktorá roztancovala dosiaľ mnohé nohy keď bola nálada na tanec, bez tej by v cudzine žiť nemohol!

Cesta nádeje ZA CHLEBOM

V čase keď svetová hospodárska kríza koncom dvadsiatych rokov zapúšťala svoje prvé korene vo svete, ťažké chvíle neobišli ani dedinky vtlačené do úzkych dolín Vysokej Fatry a povodia riečky Revúca. Život bol ťažký, najšť dobrú dlhodobú prácu bolo nemožné, tým nádej na obživu mnohodesných rodín a tiež cit zodpovednosti k starnúcim rodičom, hasla. Mladí, silní, ale nevzdelaní, poväčšine drevorubači, baníci a pastieri, pri poháriku domácej alebo štamperliku v krčme, často v skupinkách rozprávali o bohatých krajinách za morom.

V skupine za chlebom odchádzali spolu z dediny aj Ján Bastigal, Ján Danček, Jozef Hromada, Ján Korček, Ondrej, Ján a Štefan Králik, Gustáv a Štefan Kubek, Ján Kutaj, Štefan Matuška, Gustáv Paracka, Jozef Pavčík, Florián Saniga, Ján Savrtka, Gustáv Stankoveň a Karol Vanovčan. Všetci boli mladí muži, ktorí dúfali v lepšiu budúcnosť.

Plavba do Nového sveta

Loď sa pohla z Hamburgu 10. marca 1930. Plavili sa pomerne nepokojným Atlantikom 10 dní, kde im cestu spríjemňovala Gustova harmonika. Tentoraz dokázal z nej vyludzovať len melódie s aktuálnymi a citlivými nápevmi, ako: „Keď sa Slovák preč do sveta uberal“, alebo „Hojže Bože, jak to bolí, keď sa junač roztratí, po tom šírom sveta poli, po chlebovej postati. Každý svojou pošiel stranou, hnaný žitia nevôľou, v osamelých sa havranov, zmenil krdeľ sokolov“.

Naplnení zvedavosťou a nedočkavosťou na novú vysnívanú zem, smelo vykročili na kanadskú pôdu v Saint John's, New Brun-

swick. Ružové okuliare začali skoro strácať svoj ružový nádych. Východná Kanada ich neprijala ako si predstavovali. Začínala kríza, nezamestnanosť bola už aj tu dennou kliatbou obyčajného človeka. Navštívili niekoľkých skorších usadlíkov z dediny, popri kuse chleba čakali aj z prvej ruky dostať dobrú radu. Najšť ju nebolo ľahké. Poradili im západnú Kanadu, kde sa „vraj“ otvárajú nové uhoľné bane.

Kde tie bane sú?

Cesta na západ bola hotovým dobrodružstvom. Bez dolára, bez reči, bez mapy a vedomostí, pobrali sa neskúsení Slováci prejsť záhadným spôsobom v roku 1930, 5000 míľ. Vzácná rada od skúsenejších im dávala jedinou praktickú možnosť - vlak. Ten premával od východu na západ a zo západu na východ. Peniaze na lístok nemali, zostávalo im iba cestovať načierno, bez listka, a najistejšie, skryť sa na nákladnom vlaku v prepravovanom tovare, zaspáť na dva-tri dni a po zobudení už si vo Winnipegu, ak si nasadol na ten pravý vlak, možno aj v Edmontone, v Alberte. Nordeg, mestčko, čo podľa rady vo východnej Kanade malo otvárať bane, bolo odtiaľ neďaleko. Ružové okuliare zmenili čocky na čierne, keď naši slúbené bane zatvorené.

Čo ďalej, nikto im neporadil, nenašli známeho ani neznámeho Slováka. Rozhodli sa na cestu späť, na východ a odtiaľ cestovali opäť podobným spôsobom, znovu na západ. Dobrodružné cestovanie s častými vlakovými kontrolami, spojenými s kopancami pri ich vyhadzovaní z vlaku, im vzalo dva mesiace. Väčšina chlapov prišla spoločne do mestčka Hinton, ktoré sa skrývalo v údoliach Skalistých Hôr, v západnej Alberte. Práve sa otvárala sezóna dolovania uhlia od skorej jesene do neskorej jari. Šťastne si

vydýchli nad tým, že prišli v pravý čas, že je koniec nebezpečnému cestovaniu, hladu, kopancom i väzeniu.

Dolovanie bolo sezónne, v lete nikto uhlie nekupoval, teda sa nedolovalo. Tí najusilovnejší si našli letnú prácu v okolí pri klčovaní pozemkov, alebo prácu u farmára, tí pohodlnejší mali letnú dovolenku.

Roky odopierania

Richald zbytočne neminul ani penny, bol šetrný a vždy, keď mu prišla počas teplých letných dní chuť na pohár piva, ktorý by mu príjemne schladil vysušené hrdlo, zároveň mu prišla na um aj jeho vzdialená mladá žena s dcérkou a povedal si: „Veď som neprišiel sem pivo popíjať, ale šetriť, aby som mohol čím skôr mojich najdrahších z jarma vyslobodiť“.

Na privezenie pre ne potreboval \$700. Na lístok loďou \$200, na záruku \$500. Kanadské zákony boli pre rodinných príslušníkov vtedy veľmi prísne, zvlášť keď išlo o ženy s deťmi. Dôkazom toho, že šetril len pre ne, je, že už v auguste r. 1933 prichádzali Richaldove Žofky zo Slovenska do Kanady.

Atlantik počas ich plavby zúrilo, loď vyhadzovalo ako „zápalkovú krabičku“ na vrcholky vln, odkiaľ sa o pár sekúnd sklzála ako do priepasti. Matka ochorela od strachu i morskej choroby a štvorročnú dcérku Žofku opatrovali počas desaťdennej plavby len milosrdné spolucestujúce.

Konečne spolu

Richald dúfal, že spoločné prebývanie sa životom prinesie ľahšie dni, ale nebolo to vždy tak. Rodina prinášala so sebou aj nesmiernu zodpovednosť a nové starosti. Presťahovali sa do baníckej osady Neckmine pri mestečku Drumheler, neďaleko Calgary.

Miesto je známe tým, že má extrémne zimy a letá.

Chalúpka, v ktorej žili, sa viac podobala kôlni ako domu. Často Žofke pokrývali slzy tvár, keď vytýkala mužovi, prečo ich priviedol do ťažších podmienok, ako boli doma. Doma, na Slovensku bola rodina, ktorá si pomáhala, domy boli zo zrubov a ich chatrč tu, iba z latiek.

Neckmine mala i dobré a pekné dni. Banícka osadlosť z rôznych národností, mala mnoho rodín z Liptova, Oravy i Spiša, mnoho z Liptovských Revúc a okolia. Spoločné zvyky, tradície otcov, spoločná reč, piesne, to všetko ich zbližovalo ako rodinu v cudzom svete. Za teplých letných večerov detský džavot hrajúcich sa detí sa odrážal od neďalekých kopcov v podobe echa. Príjemne sa počúvali, do neskorej noci, melancholické spevy žien aj mužov, ktorých doprevádzal Gusto na svojej harmonike. Úzkostlivo si ju opatroval, blýskajúce sa gombíky na nej často leštil, bola jeho neoddeliteľnou spoločníčkou, popri jeho žene Marke.

V poslednom čase často sedával sám a vyludzoval z nej akési smutné tóny. V predstavách sa vracal do starej vlasti, smútil za dedinou pod strmými kopcami, za šťavnatými zelenými lúkami, myslel na dedinský salaš a cvengot zvoncov v ovčom stáde, na kraviarky, na fašiangové zábavy a vianočné koledy a preglgal slzy, keď myslel na matku a otca, ktorých si už nikdy viac neobjal.

Asi pracoval v ňom šiesty zmysel a predvídal nešťastie, ktoré ich čakalo, keď sa v jeden krásny, slnečný nedeľný deň vybrali so ženou navštíviť neďalekých priateľov. Počas horúceho popoludnia sa zrazu na oblohe zhromaždilo niekoľko nízkych tmavých mrakov, strhla sa blesková búrka s úžasným lejacom. Horúčavami vysušená zem nestačila prijímať množstvo dažďa, osadou sa začal prudko

valiť prúd vody. Keď sa po búrke Gusto s Markou vracali domov, brodili sa kalužami vody a lepiým blatom.

Bez harmoniky

Ako sa približovali k svojmu domku, niečo sa im nezdalo. Trvalo im to niekoľko sekúnd, kým pochopili, že ich milovaný malý domček už neexistoval. Tam, kde stávali domky susedov, valili sa prudké vody zbehnuté z okolitých kopcov. Kým Marka plakala nad stratou a obavou z budúcnosti, Gusto lamentoval len nad stratou svojej gombičkovej harmoniky, po ktorej boli zvyknuté od mladosti jeho prsty sa hravo klzať po celej dĺžke i šírke, tak ako sa teraz klzu prúdy vody po mieste, kde pred búrkou stál ich domček.

Keď Neckmine zatvoril bane natrvalo, väčšina slovenských i revúckych rodín sa presťahovala do Calgary. Bol to pravý čas na ľahšiu prácu pre zodratých baníkov. Tu našli i kostol so slovenským kňazom, ktorý okrem náboženského ducha udržiaval aj národné, kultúrne a spoločenské spoložitie, pod vedením jezuitov, otca Sprušanského, Žabku a Kadleca.

Posledné roky svojho života prežila moja teta Žofka i ujo Richald v Langley, v blízkosti svojich detí. Kým bol ujo schopný riadiť auto, pravidelne chodili do kostola Sv. Cyrila a Metoda v New Westminsteri.

Zo spomienok uja Richalda a tety Žofky spracovala

Marta Styk

British Columbia, Washington State and the state of Alaska together form the Pacific Northwest Coast of North America. This entire coastline is punctuated with nature and scenery at its amazing best. On one side there is ocean water as far as the eye can see, while on the other side are huge towering evergreen forests, rugged snow-capped mountains rising in the background and breathtaking glaciers appearing here and there...and to add even more excitement there exists a variety of both land and water animal life throughout.

Rhapsody of the Sea

It was to this spectacular setting that as part of a Royal Caribbean Alaskan Cruise on board the ship Rhapsody of the Seas, three original long-time parishioners from Sts. Cyril & Methodius Slovak Church in New Westminster - Anne Radzo, Bertha Palko and Ed Starick (the writer of this article) - went to celebrate Anne's 70th birthday. The cruise was a birthday gift to Anne from a group of her closest friends, while Bertha and I joined to keep her company. A few thoughts and pictures about our memorable trip follow.

Our first stop was Juneau, the capital of Alaska, founded during a gold rush in 1880. We were informed that Juneau is accessible only by float plane or boat... there are no roads out. Today the former gold mining town, nestled at the base of Mount Juneau, provides visitors with a starting point to view some of Alaska's most spectacular scenery.

We chose to visit the Mendenhall Glacier, a short bus ride from Juneau. Upon arriving at our destination, our group

entered a mother bear and two cubs that seemed almost as curious about us as we about them. The glacier itself was an incredible sight: 1.5 miles wide, 100 feet high and 150 years old. Its colours ranged from very light to almost royal blue at the base. Adding to this scene were two huge waterfalls and the surrounding mountains coloured in many different shades of green.

Jewell Gardens

Skagway, our second port of call, was born as the starting point for thousands of gold-crazed seekers during the historic Gold Rush of 1898. In Skagway's heyday it was known as „the roughest place in the world“ and also the home to 70 saloons.

A Skagway attraction is the famous narrow-gauge White Pass and Yukon Railway that climbs nearly 3000 feet in just 20 miles and features cliff-hanging turns, two tunnels and numerous bridges and trestles. Also close to Skagway is a flower, herb and vegetable attraction known as the Jewell Gardens where we visited an amazing outdoor display of coloured vegetation, more amazing when you consider its northern location. We saw cabbages that weighed about 45 pounds and were told that larger ones are often produced as part of an annual cabbage-growing contest. Yes, we commented that a lot of kapusta could be made.

Another incredible sight on this cruise was the Dawes Glacier located in the Endicott Arm. Imprinted in our minds forever is the sight of this awesome glacier that loomed before our slow-moving ship like a massive cold giant of stone. Slabs and chunks of broken ice seemed to be floating all around us and a spectacular sunrise made the whole picture even more mesmerizing.

Back to Canada

Of course, many emotional moments abounded throughout our cruise. There were the dolphins who seemed to be playing tag alongside our ship, the whales who appeared to be on some sort of migratory mission and then there were the mouth-watering meals that made you want to eat and eat...and eat some more. But perhaps the most emotional moment occurred the last day at sea on route sailing back to Canada when a violin soloist began playing beautiful music in the centre lounge area of the ship. The haunting sounds of the violin together with the hypnotic scenery outside, clear calm blue water ...the mountains and trees, painted a moment for each of us to remember.

Bertha later and so aptly described that moment, “I began to think what a wonderful world our Lord has made for us. And then the violinist started to play “How Great Thou Art” ...I began to hum along and then I could hear voices of the people sitting below... suddenly the entire area seemed to burst into song. In my heart I felt wonder and gratitude...and I began thanking God for all his goodness, the beauty of this world and the friends I have. Tears filled my eyes... that moment will always remain in my heart.”

In her diary Bertha concluded with the words, “Truly Lord, how great Thou art.” And as the cruise came to an end, Anne and I echoed those sentiments.

Ed Starick

70TH BIRTHDAY

ON THE ROYAL CARIBBEAN ALASKAN CRUISE

Pred niekoľkými rokmi mi v jednom slovenskom internetovom magazíne pre mladé mamičky uverejnili obsiahly článok o našom vtedy sotva štyriapoločnom vnúčikovi Martinkovi. V podstate to bola zbierka rôznych situácií a výrokov, kde hlavnú úlohu hrali jeho jazykové vyjadrovacie schopnosti. Vancouverký rodák sa narodil slovenským rodičom, ktorí ho v anglickom jazykovom prostredí od malička priučili aj slovenčine. Ved' ináč by sa s ním jeho milujúci starí rodičia, hlavne babka Majka a dedok Jarko, nedohovorili. Babak a dedok? Nuž, takto nás začal volať, keď sme ho ako 19-mesačného navštívili v Kanade poprvýkrát. Táto rozkošná skomolenina sa nám zapáčila a tak sa žila, že nás doteraz takto oslovuje nielen on, ale aj celá rodina. A dnes 9-ročný Martin sa už aj sám dokáže zabaviť na svojich „hláškach“ spred piatich rokov.

Prinášam aspoň stručný výber jeho vtedajších výrokov, dokumentujúci, ako si malý chlapec, vychovávaný v anglofónnom prostredí dokázal poradiť s úskaliai jedného z najťažších jazykov – slovenčiny.

Martin z angličtiny do slovenčiny prepínal celkom hravo, slovenská gramatika mu však robila dosť veľké problémy. A tak vznikali novotvary a skomoleniny, niekedy až jazykové hlavolamy. Snažil som sa ich zapisovať, a tak vznikla táto malá zbierka Martinkových výrokov a situácií, ktoré sme s ním zažili vo Vancouveri a na týždňovej rodinnej dovolenke v Mexiku.

Konečne ide po veľkom prehovárani spať, ale ešte si v posteli „číta“ slabikár. Všetci mu dávajú pusinku a želajú dobrú noc. Keďže som posledný, štvrtý, prestáva sa mu to páčiť, a tak na mňa priam zavrčí: **Prestaň mi povedať dobrú noc!**

Dedok, koľko máš rokov? Šesťdesiatjeden. A babak koľko má rokov? Choď sa jej spýtať! Babka mu po pravde odpovie, že päťdesiatšesť.

Keď sa za mnou vráti, hovorím mu, aby jej povedal, že na to nevyvádza.

Martin sa vráti do kuchyne a zahliási: **Ne-vypadni, babak!**

Podáva mi cukrík: **Hod' to do tvoje bruška!**

Babka ho škrabká po chrbte: **Prestaň, babak, bolíš ma na chrbát!**

Leží na koberci: **Babak, môžeš mi dať vankúšik pod moje rit'ka?**

Náš malý Slovák v Kanade

Pri hre narazí do postele: **Ja som sa buchol do mojej vaje.**

Zo škôlky boli na exkurzii u „fejrmenov“, teda u hasičov. Keď sme sa vracali domov, tak ma na ulici poučuje: **Keď na teba horí tričko, ty musíš stop, padnúť na zem a kotúlať.** A už mi to chce predvádzať priamo na trávke pri chodníku. Hovorím mu, že mi to ukáže až potom, doma. **Dobre, ja ti to potom ukážam.** Prídeme domov a hneď to opakuje, teraz už aj s praktickou ukážkou. Pýtam sa ho: **A čo potom, keď sa pokotúlaš? No, to sa vymazať. Čo sa vymazať?** Plesne sa po čele: **To oheň!**

Chceme, aby sa Martin šiel bicyklovať, ale odmieta, on chce ísť hrať golf. Babka mu hovorí, že nie, lebo pršalo a trávnik je ešte mokrá. On jej na to: **Babak, to nemožes povedať, ako pršalo, ja som nahneváný od toho!**

V Mexiku vykladá svoj zážitok: **Prišli na izbičke muchy, ja som chcel to pobiť, ja som to netrafil. Potom rozbil som čelo. Ukáž, kde si si rozbil čelo?**, pýta sa s účasťou babka a odhrňa mu vlásy. **Nie toto čelo, ale čelo, čo leť!**, vysvetľuje. Myslel tým včelu.

Babka pred odchodom na pláž straší Martinka, že keď nebude jesť, bude ľahký a zoberie ho veľká vlna. **Babak, ty si povedal, že veľký vlna zobere Martinka** a pohroží sa prstom: **to nebol dobre, to není sranda!**

Pod'ťe, ja som už nervózný!, volá nás inokedy zasa on k bazénu. **A čo je to nervózný, aký si vtedy?**, pýtam sa. **Jedovatý!**, odpovie hneď. **Čo je to jedovatý? To je, keď ty ma hneváš!**, uzavrie debatu.

Sedíme po večeri pri pohároch margarity a Martin džúsu. Keď ho to už omrzí, povie: **Pod'me už do náš domček.** A kdeže je tu náš domček? **Tam, kde sú naše kufra.**

Pred odchodom na golfové ihrisko, na ktoré sa už dlho veľmi teší, hovorí babke: **Babak, ty ma budeš potom na golfe kmiť.** A čo, ty nemôžeš jesť sám? **Nie, lebo ja mám len dve ruky!** To je predsa jasné, že golfová palica sa nedrží v jednej, no nie?

Martin jedol žemľu v obývačke, čo zanechalo na koberci hromadu omrvínok. Babka mu hovorí: **Čo je toto, Martinko?** Bez mihnutia oka odvetí: **Som sa omrvil, babak.**

Stavia si vežu z plastových kužeľových pohárikov, ktorá sa mu vzápätí zrúti. **Sa mi to spadlo**, povie prekvapene.

Objaví, že má diery na nohavičiach a oznamuje maminke: **Mám pokazené gate, mám tam jama.**

Keď sme prileteli z Mexika, tak sme sa pri klesaní nad Vancouverom dostali do silnej turbulencie. Lietadlo sa s nami trepalo, ľudia výskali, Martin na sedadle medzi mnou a babkou sa nás kľčovitvo držal za ruky a hovoril: **Držaj ma pevne!** a po chvíli: **To nedopadne dobre! Toto nedopadne dobre!**

Ideme v hustej premávke po Vancouveri. Martin hovorí: **Toto je trafik, pričom to vyslovuje ako „črafik“** Pýtam sa: **A čo to znamená? Črafik to je, keď je vela auta, nemoža ísť rýchlo.**

Ideme autom po diaľnici. Zo svojej sedačky hovorí vedľa sediacej babke: **Pozri sa dozadu, babak! Prečo? Ja musím vidieť, či sa nezrazí auto na nas.**

Boli sme na túre. Idúc lesom, pozeráme, či tam nerastú huby. Martin hovorí: **Tu rastú hriby, ale neprejedné.** Zrejme mal na mysli nejedlé.

Na plaveckom kurze: **Ja viem plávať, len neviem zostať do hĺbokej vody navrch.**

Dedok, ty si není mňa, ja možem robiť, čo ja chcem, hovorí mi, keď mu niečo prikazujem.

Babak, zdĺhšili sa ti vlasy.

Roky bežia, Martin už tretí rok chodí do francúzskej základnej školy, k angličtine mu pribúda ďalší svetový jazyk. A slovenčina? Babka sa pri ostatnej návšteve snažila, aby ho naučila po slovensky čítať, ale on na to - **To je úplne moc ťažké.**

A na záver ešte jeden jeho výrok, hodný budúceho ekonóma. Keďže často sedávam pri počítači, manželka aj s dcérou mi občas vyčítajú, že sa len zabávam, miesto toho, aby som niečo pomohol v domácnosti.

Však to je moja práca, bránim sa, keď píšem na Slovensko maily, ako si tu žijeme. A na to Martin: **Pisať na počítač nie je práca. Keď ty napíšeš, potom pošleš a potom pošlú peniaze tebe, to je práca!**

Tak vidíš, pán šéfredaktor, ako mu mám dokázať, že pracujem, keď píšem článok pre Slovo z Britskej Kolumbie?!

Jaroslav Daniš, alias dedok Jarko

Set Free to Live and to Love

Asi každý z nás pozná, čo je predvianočný zhon, spojený s nákupmi vianočných darčiekov, upratovaním, pečením a inými vecami, ktoré sa už nejakú dobu stali súčasťou nášho života. Nemali ste niekedy chuť prežiť tento krásny predvianočný čas očakávania príchodu Ježiša na svet iným spôsobom?

V decembri naša slovenská farnosť sv. Cyrila a Metoda v New Westminster dostala takúto možnosť. Privítali sme medzi sebou otca Eliasa Vellu a Dianu Mascarenhas, ktorí nás počas troch dní posledného adventového vikendu sprevádzali duchovným seminárom "Set free to live and to love".

Kňaz Elias Vella je známy exorcista, ktorý vykonáva svoju pastoračnú činnosť na Malte. Jeho prednášky o vnútornom uzdravení a oslobodení sú obľúbené v mnohých krajinách sveta, ako napríklad Anglicko, Nemecko, Indonézia, Brazília, Austrália. Je častým návštevníkom Slovenska, kde sa jeho prednášky a semináre tešia veľkej obľube medzi laikmi i kňazmi.

Diana Mascarenhas vedie spolu so svojim manželom evanjelizačnú školu v Bangalore, Indii a má veľa skúsenosti v psychologickom a kresťanskom poradenstve.

Otec Elias a Diana neboli veľmi známi v Kanade a tobôž nie v našom Vancouverskom Arcibiskupstve. Napriek tomu, že seminár prebiehal naozaj len niekoľko dní pred Vianocami, v pastoračnom centre v Rosemary Heights (Surrey, BC) sa zišlo takmer 150 účastníkov. Mnohí dali takto ďalšiu možnosť Bohu, aby viac pôsobil v ich živote, iní zase chceli možno zakúsiť niečo nové alebo snáď si iba trochu oddýchnuť od predvianočného zhonu. Niektoré dvojice si účasť na tomto seminári dali ako vzájomný vianočný darček.

Nech bol dôvod akýkoľvek, dôležité bolo to, čo im slová Otca Vellu a Diany priniesli do ďalšieho života. Rada by som spomenula aspoň zopár myšlienok z tohto seminára. Elias Vella povedal, že niekedy nastanú v živote človeka chvíle, kedy už ľudské úsilie, či už lekárov alebo psychológov nestačia na vyriešenie problémov. Vtedy prichádza na rad „kristoterapia“. Možno sú to naše zranenia z detstva, neopustenie, rozvod, smrť dieťaťa, či chýbajúca rodičovská láska... veci, ktoré nám bránia žiť plnohodnotný život. Vtedy hľadáme **NIEKOHO**,

kto by nám pomohol zodpovedať otázku „Prečo?“. Mnohí sme počas seminára dostali odpovede na naše „prečo?“.

Linda Hu, jedna z účastníkov nám napísala: „Z *Dianinej prednášky som sa naučila, že všetci sme formovaní našou minulosťou a nikto nemôže úplne rozumieť druhému človeku, lebo niekedy nerozumie ani sebe samému. Všetci potrebujeme oslobodenie, aby sme boli skutočne sami sebou. Ale ako? Byť dostatočne v tichosti, aby sme počuli Pánov hlas, ktorý nám povie, kým naozaj sme a aby sme zároveň prijali jeho nekonečnú lásku, ktorá všetko ostatné robí nepodstatným. Boh nám dáva silu, aby sme mohli konfrontovať tie dlho ukryvané veci v nás, pôjde s nami do minulosti a pomôže nám prijať našu minulosť...*“

Aj keď proces uzdravovania z vnútorných rán je zdĺhavý, je tu vždy **NIEKTO**, kto nás dokáže milovať bezhraničnou a úprimnou láskou a to láskou, ktorá uzdravuje. Marie Kosmanovej sa dotkla práve táto časť z úvah Otca Vellu: „*Jedine vtedy dosiahneme úplné uzdravenie, keď cítime božiu lásku. To znamená, že ON nás miluje a my jeho lásku musíme pochopiť nielen rozumom, ale hlavne srdcom*“.

Seminár „Set us free to live and to love“ bol pre mnohých iba začiatkom cesty hľadania pravdy, uvedomovania si svojich životných rán a starostí, hľadania odpovedí na životné otázky. Trojdňová duchovná obnova presiahla každé očakávanie a kto prišiel so otvoreným srdcom, tak mu Pán ukázal novú cestu.

Vďaka tomuto semináru sme si tiež mohli uvedomiť, aký je neoddeliteľný predvianočný zhon a ako sú „svetské“ predvianočné starosti nepodstatné a ako je zároveň dôležité sa starať o to, aby sme vždy cítili pokoj, radosť a lásku v srdci, ktoré potom môžeme rozdávať svojim blízkym. Keď je naša duša „zdravá“, tak potom aj náš život je plnší a krajší.

Jana Zelísková

Z denníka účastní

Nedeľa, 3. deň seminára

Čo tu robím a ako sa cítim? Tieto a podobné otázky ma najčastejšie prenasledovali prvých dva dni seminára. Na prvú otázku som hľadal odpoveď sám pre seba, na druhú otázku čakali odpovedi moji priatelia. Ozaj, čo tu robím, keď neviem anglicky a ako sa cítim, keď ničomu nerozumiem?

Ako píšem tieto riadky už dvakrát som počul zreteľné zaklopanie na dvere. Keď ich včas otvorím, nikto tam nie je. Volá má niekto? Mala pravdu včera tá dievčina, keď vravela, že Boh má so mnou veľké plány? Prišiel som sem iba preto, aby som Ho našiel? Neviem. V duchu som jej oponoval. Som slabý, necítim sa na veľké veci. A prečo práve ja? Ozaj, neviem.

Teraz znovu počujem klopanie. Nejdem otvoriť. Premýšľam.

Utorok, 2 dni po seminári

Je neskoro po polnoci a ja stále sedím nad niekoľkými nesúvislými vetami, výplodom mojej dvojdielnej snaživej práce. Myšlienky skáču zboka-nabok, ako splašený mustang uháňajúci nekonečnou prériou. Neposlúchajú ani povely ani rozkazy. Stále sa zdrahajú poslušne vojsť do ohrady.

Ten nový obzor, nový rozhľad, v ktorom mi doposiaľ bránili mustangové klapky, ma trochu vydesil a nové svetlo – jeho prenikavý jas – ma vyplašil.

To klopanie bolo na iné dvere, na dvere môjho vnútra, ktoré sa síce trochu pootvorili, avšak to množstvo neporiadku vnútri im nedovolilo sa otvoriť dokorán. Stojím pred nimi a to jasné svetlo prenikajúce cez škáru dverí ma láka a priťahuje ako pouličná lampa nočného motýľa.

Chvíľu hľadím bezradne pred seba, avšak stále viac a viac ma naplňa radosť, viera a istota, akú

Otec Jiří Mária Svoboda

☀ 8.máj 1913 † 17.január 2010

Plný životného optimizmu, stále usmiaty, starobou a chorobou zhrbený Otec Svoboda už nie je medzi nami. Odišiel do večnosti. V spomienkach českých a slovenských veriacich, ktorí sa s ním mali možnosť stretnúť pri občasných návštevách v New Westminsteri, zostane Otec Svoboda ako láskavý duchovný otec, ktorý mal pre každého dobré slovo, dobrú radu, láskavý úsmev.

Popri svojej činnosti medzi českou komunitou vo Winnipege, MB, Otec Svoboda zavítal aj medzi českých veriacich vo Vancouveri a v okolí. Slovenský kostol sv. Cyrila a Metoda v New Westminsteri bol veľakrát miestom, kde sa spoločne stretali slovenskí a českí veriaci pri boslužbách slávených Otcom Svobodom.

Otec Svoboda nám bude všetkým chýbať, najviac snáď tým, ktorí mu okrem svojich srdce otvorili aj dvere svojich príbytkov a ktorí si s ním vybudovali úzke osobné vzťahy.

Odpočívajte v pokoji, Otec Svoboda, ďaleko od rodnej vlasti.

Jožo Starosta

ka seminára

som ešte nikdy nepocítil. Je to istota, že tu nie som sám, že je tu niekto so mnou, niekto, kto dáva na mňa pozor, aby som si nepopálil krídla. Niekto, kto drží nado mnou ochrannú ruku, ruku, ktorá mi ukazuje pravú cestu a pravé svetlo.

Sobota, týždeň po seminári

„V živote je veľa vecí, ktorým nerozumieme“. Touto vetou začína svoju knihu Ježiš, môj uzdravovateľ, páter Vella, svetoznámy kazateľ a pokračuje: „Prečo ma Pán tak často volá na Slovensko? Prečo som tu šťastný, keď nepoznám ani kultúru ani reč? Prečo som tu už toľkokrát, keď som tu predtým nikoho nepoznal?“

Je sobota ráno a ja si opakovane kladiem tú istú otázku, „Prečo?“. Od seminára už ubehol takmer týždeň a ja trochu zaskočený a zhrozený zisťujem, že svoj prvý boj začínam prehrávať. „Prečo?“ Prečo som nevolal nohu medzi dvere, aby sa nemohli zabuchnúť? Prečo som to odkladal? Prečo to odkladám? Prečo sa stále chlácholím, že ZAJTRA, ZAJTRA, nabudúce... už určite pôjdem na spoveď a konečne sa zbavím toho všetkého, čo počas seminára a v posledných dňoch vyplávalo z minulosti na povrch súčasnosti. Všetkého, na čo som už väčšinou zabudol alebo som to v minulosti, s pocitom hamby, zaobalil do rúcha nezrozumiteľnosti.

Keď hľadám rozumnú odpoveď na svoje vyčítavé „Prečo?“ tak sa mi vynára príbeh, ktorý v jednej prednáške vyrozprával páter Vella. Podľa tohoto príbehu si diabli na svojej schôdzke stanovili jednoduchú stratégiu na získanie dušičiek: „Budeme im hovoriť, že Boh je dobrý, peklo je zlé, diabli sú skazení, ale vy sa nebojte. Všetci sa ZAJTRA polepšíte.“

Prvý boj zatiaľ prehrávam, ale sa nevzdávam. Vojna môže trvať ešte dlho.

ujo

Slovenská sv. omša

je každú nedeľu o 11.00 hodine

v Kostole sv. Cyrila a Metoda

472 East 8th avenue

New Westminster

tel. (604) 526-7351

<http://www.sk-bc.ca/cyrimetod.org/>

Zo životopisu Otca Svobodu, ktorý nám láskavo poslal pán Kun z Winnipegu, vyberáme:

- Fr. Jiří se narodil v Praze 8. května 1913.
- Chlapecká léta malý Jiří strávil na březích Vltavy v Praze, kde se majestátně skví Hradčany s věží Sv. Víta a ostatních chrámů.
- Obecnou školu vychodil v katolické škole pod řízením michů.
- Když Jiřímu bylo 14 let skupina studentů vykonala poutní cestu do Říma. Tam se Jiří setkal s profesorem-knězem jezuitského řádu, který mu doporučoval stát se knězem. Jako osobní suvenýr mu tento kněz, Fr. Spačil, dal obrázek kanadských mučedníků, kterých v té době kanonizoval Papež Pius XI. Otce Jiřího jistě tenkrát nenapadlo, že ho osud jednou zavane do země těchto mučedníků.
- Jiří M. Svoboda byl vysvěcen na kněze 18 prosince 1937 v Lateránské Bazilice v Římě. Svou první mši svatou Otec Jiří sloužil v Katakombách Sv. Callixtuse, v kapli prvních Papežů a Mučedníků.
- Po návratu do Československa byl přidělený za kněze do Sudet. Po té co Hitler v roce 1938 zabral Sudety a pak celé Čechy a Moravu, mladí lidé byli posláni do továren válečného průmyslu. Ani Otec Jiří nebyl výjimkou.
- Po válce byl určen za kněze do krásné farnosti kostela „Nejsvětějšího srdce Páně“ na náměstí Jiřího z Poděbrad v Praze.
- V roce 1948 po komunistickém puči v ČSR Marxistický režim začal s pronásledováním církve. Biskupové byli uvězněni a kněží byli pod nepředstavitelným nátlakem posluhovat komunistickému režimu.
- Když se zjistilo, že mu hrozí zatčení Otec Svoboda s pomocí přátel a známých se rozhodl opustit republiku. Po 11. hodinové chůzi po lesích Šumavy s batůžkem na zádech, trochou jídla se dostal do nejbližšího městečka v Bavorsku.
- Otec Jiří Svoboda skončil svou exilovou poutí v Kanadě. V roce 1950 byl přijat s několika dalšími exilovanými kněží do Diocéze v Trois-Rivières v Quebecu.
- Avšak východní vlhké podnebí nesloužilo jeho zdraví, tak po dvou letech mu Biskup doporučil, aby odjel do suchého klimatu Manitoby.
- V této diocézi strávil 50 roků, většinou mezi kanadany francouzského původu.
- Byl take farářem v kostele Andreje Boboly, kde si musel procvičovat svoji polštinu, která byla slabá.
- Po odchodu do penze začal vypomáhat Fr. Vla-

dimiru Bozykovi v Ukrajinské farnosti. Ukrajinstinu zvládnul docela dobře na rozdíl od polštiny.

- Father Svoboda nadnesl Arcibiskupovi Adamu Exnerovi, že Česká populace ve Winnipegu nemá kněze. Arcibiskup ho krátce po té stanovil Duchovním otcem do Českého kostela „Panny Marie Fatimské“ na Main St. na jeden rok. Ten se protáhl na 13 roků krásné a požehnané pastorální práce. Velikou část věřících kostela „Panny Marie Fatimské“ tvořili Filipínci. Proto se Otec Svoboda začal učit další jazyk - Tagalo, jazyk Filipinců. Nevím jak zněl tagalský otcenáš Filipincům, ale pro nás Čechy zněl definitivně exoticky.
- Rád vynalézal věci, třeba i vynalezené. Abych to objasnil, Fr. Svoboda ve svém duchovním úřadě v Ste-Genieve Man. zaslechl, že už existují malé osobní helikoptéry k praktickému použití. Tak několik roků, během letních dnů Otec Svoboda strávil čas na svém „vynálezu“-helikoptěře, která je teď vystavena ve Western Aeronautic Museum ve Winnipegu.
- Father Jiří se proslavil svou helikoptérou, nebo s ní jen namále unikl smrti, když spadl se svým motorizovaným „gyrem“ do Nettley Creek. Anděl strážný však nad ním bděl, když ho pan Otta Hlas vytáhl napůl utopeného z vody. Navíc mu policie připomněla pokutou, že létat bez licence se nevyplácí.
- Vždy měl velkou lásku k hudbě, hlavně si oblíbil Gregoriánské melodie už za doby studií v Římě. Proto s pomocí Diocésního pěveckého sboru v roce 1998 organizoval koncert Gregoriánských chvalozpěvů.
- Otec Jiří Svoboda byl nesmírně vděčný za dobrotu Pána Boha, který až do posledních dnů ho držel a žehnal mu. Také byl velice vděčný své patronce Panně Marii, zářivé hvězdě na jeho cestě životem. Prostřední jméno Fathera bylo Maria.
- Otec Jiří Mária Svoboda zemřel 17. ledna 2010. Zemřel ve spánku, velice klidně.

POZDRAV Z PRALESA

”

Milá rodina a priatelia.

Dost dávno nikomu nepíšem. Viete, mám problém so zdravím, ale dnes sa mám dobre a chcem si Vás pozdraviť a priať veľa milostí do Nového Roka. Zo Slovenska dostávam pravidelne Katolícke Noviny, Don Bosco Dnes a z Kanady Kanadský Slovák. Som im veľmi povďačný, nakoľko takto sa cítim, ak keď ďaleko, blízko nášmu ľudu a Slovensku. Roky ubiehajú aj v pralese. V septembri dovŕšim 80 rokov a v októbri 50 rokov kňazstva. Som povďačný Otcovi za tento dlhý život a za milosť byť kňazom a misionárom. Panna Mária ma sprevádzala a stále je pri mne.

Posledné roky som pracoval ako farár tu v Macas, potom v Limón, ďalej v Cuenca, potom ako zodpovedný v našom vikariálnom seminári v Quite a už dva roky znovu v Macas. Tu som ako ekonóm nášho vikariátu a zároveň poverený viesť našu leteckú spoločnosť Misijná Letecká Služba (Servicio Aéreo Misional). Len naše misie pracujú tu aj s lietadlami.

Naša provincia, Morona Santiago a Vicariato Apostólico de Méndez je veľká ako Slovensko. Asi tretina územia

a Achuar v Taisha, Tuuin Entsa, Tzuirim, Zapi a Wasak Entsa. Pre činnosť internátnych škôl je potrebné zabezpečiť stravu, nakoľko prales toho veľa neposkytne. Napríklad misia v Kazáda má okolo 80 internátnych študentov. Tu pracujú misionári – Saleziáni, Sestry Saleziánky a Sestry Marianitas.

Domorodci vyklčovali plochy pre pristávanie lietadla v pralese. Takýchto „letísk“ máme okolo 100. Najmenšie má 350 metrov dlhú plochu na pristávanie a odlet lietadla. Väčšie strediská majú aj rádio-prijímač, aby sa mohli spojiť s centrom v Macas a požiadať o let.

Ďalšia letecká služba je pre chorých, ktorí ak by nedostali rýchlu pomoc, napríklad po uštipnutí jedovatým hadom, stratili by život. Pre tento projekt, Ambulancia Aerez, sa mi podarilo spraviť zmluvu s Ministerstvom Zdravia. Ministerstvo platí 80% výdavkov a my 20%. Po uštipnutí hadom, zlomeninách, krvácaní, ťažkých pneumoniách a pri iných vážnych chorobách prevážame chorých z pralesa do nemocníc v Taisha, Macas, Sucúa, Cuenza a Quito. Ročne zachránime takto okolo 400 životov.

Takáto je naša letecká služba. Volali nás, napríklad, z Yaupi, že mamička už tretí deň nemôže porodiť. Lietadlo odletelo, aby ju priviezlo do Macas. Keď sa vracalo, mamička porodila v lietadle a synáčkovi dali meno nášho letca – záchrancu.

Na túto prácu a pre našu misiu máme 3 lietadlá Cessna, 2 pilotov, 3 mechanikov na údržbu lietadiel a jednu úradníčku. Moja práca spočíva v organizovaní toho všetkého, rozhodovať o letoch, rozdeľovať služby, zabezpečovať starostlivosť o chorých, študentov aj o misionárov. Pre komunikáciu máme vysielac (rádio) na krátko vlny. V Macas máme dosť veľký hangár, kde sa zmestia naše 3 lietadlá.

Viacero Slovákov, ktorí ma navštívili, mali možnosť spoznať túto prácu a službu. Takto, s pomocou Božou, znovu začíname ďalší rok práce a služby domorodcom v pralese.

Vždy v Kristu,

Ján Šútka (Juan Shutka), misionár

“

má cesty, elektrinu a je rozdelená na okresy Morona, Huamboya, Pablo VI, Sucua, Logroño, Méndez, Santiago, Limón y Gaulaquiza. Druhé dve tretiny územia nepoznajú ani cesty, ani elektrinu. Sú pokryté pralesom. Tu žijú len domorodci Shuar a Achuar. Sú organizovaní ako Centros* (strediská) a patria do Federácie Stredísk Shuar, organizácie domorodých Shuarov, medzi ktorými som pôsobil vyše 10 rokov ako misionár. Dnes už aj štátne organizácie poskytujú pre obyvateľov pralesa rôzne programy, hlavne zdravotné.

Naša letecká služba zabezpečuje spojenie s internátnymi školami pre chlapcov a dievčatá kmeňov Shuar

Slovenskí športovci na ZOH budú mať podporu Slovákov zo Saskatchewanu

I keď je to ťažko dokázať, je v tom kus pravdy. Každý druhý Slováčok žijúci na západe Kanady pochádza aj zo Saskatchewanu. Veľká časť Slovákov v Britskej Kolumbii má totiž korene nielen na Slovensku, ale aj v Saskatchewanu, kde, ako roľníci, prišli pracovať na poliach či pasienkoch.

Ohromná rozloha provincie Saskatchewan, zhruba 25-krát väčšia ako Slovensko, dala každému „zabrať“, najmä keď prišla krutá zima. Bolo sa treba obracať, či okolo poľa, či okolo dobytku. Nič neprišlo ľahko. Tiež častý zajačí guláš sa rýchlo prejedol. Ešte stále žijú pamätníci, ktorí si spomínajú, keď ako deti čakali ukrytí za snopom, kým sa priblíži prepelica, zajac a či iná „háved“ a trepli ich palicou. Potom matka nachystala ten istý „zajačí“ obed či večeru.

Veľa Ukrajincov ukázalo Slovákom, že sa dá prežiť aj v západnej Kanade, kde od Manitoby po Albertu, na dĺžke viac ako 2000 km, je dosť miesta na ťažkú drinu. Rozľahlé územie od 49. rovnobežky hore až po 60. rovnobežku je ako stvorené pre život pracovitého človeka, avšak ďalej, na sever, smerom k polárnemu kruhu (čo sa zdá ako kúsok na mape), tam hore je už naozaj veľké umenie prežiť.

Keď v roku 1886 viac ako 100 rodín, pôvodom z Rakúsko-Uhorska, prišlo naraz do Saskatchewanu, do prérinnej lokality, ktorú nazvali „Kapošvár“, dôvod bol jednoduchý. Prišli za príslubom zeme. V kolónii boli Slováci z dolniakov, Ľachov, či východniari spolu s Maďarmi, Čechmi ba i Rusínmi. Veľa prisťahovalcov zo Slovenska prišlo s pasom, ktorý mal razítko Cisára Pána, takže ich štatistika podchytila ako Austriaci, z Östereich.

Pre cestu nových usadlíkov na západ Kanady bol rozhodujúci príslub zeme. „Homestead“, v tom čase, bol 160 hektárov, čo pre chudobných prisťahovalcov z Rakúsko-Uhorska bolo veľkolepé územie a ohromná zmena vzhľadom na podmienky, z ktorých prišli.

Rodiny sa rýchlo pustili do práce premeniť prériu na ornú zeme. Po príbytkoch si hneď postavili i drevený kostolík, kde sa stretávali. Postupne budovali mesto, terajšie mesto Esterhazy v Saskatchewanu. V roku 1907 spoločne dokončili pekný a veľký kamennomurovaný kostol.

V roku 1986 som sa zúčastnil stretnutia a spomienkovej slávnosti v Kapošvari, v miestnej šasti terajšieho mesta Esterhazy. Vtedajšiu slovenskú skupinu organizoval pán Kačmár – John Kacsmar. Spoločne sme si pospomínali na slovenské začiatky v Saskatchewanu.

Na stretnutí ma hlavne zaujali historické listiny a grafické zobrazenie rodinných prepojení – rodokmeňov – pôvodných prisťahovalcov. V tom čase bolo bežné, že rodiny mali 7-8 detí. Ani rodina s 12 deťmi nebola zvláštnosťou.

Keď sa noví slovenskí usadlíci v Saskatchewanu trochu ekonomicky „pozberali“, veľmi rýchlo začali pozeráť okolo seba a rozmyšľať, kde nájsť pre svoje deti lepšie životné podmienky a ako im zabezpečiť lepšiu budúcnosť. Podľa toho, kde bol „boom“ alebo „bust“, mladí odchádzali do Alberta, do Britskej Kolumbie alebo do Ontária. Vždy sa časť z nich vrátila, ale len preto, aby znova odišla.

Veľmi rýchlo si môžeme vypočítať, že dnes, po 120 rokoch sú to tisíce Slovákov, rôzne požených a povydávaných, roztrúsených po celej Kanade. Počas mojej pracovnej činnosti naprieč Kanadou som sa stretol viackrát s potomkami rodín, čo prišli pôvodne do Saskatchewanu a teraz žijú v Britskej Kolumbii.

Mladým bolo veľmi ťažké uplatniť sa vprériach. Farmár nikdy nemal peniaze, len sľuboval, že keď dobre predá úrodu. Ťažké bolo zaraďovať si na slušný život. Aj keď sa dnes situácia zmenila a prírodné bohatstvo vprériach sľubuje veľa možností (len čo urán, potáziom a olej pôjdu na burzu na \$300 a zlato na \$3,000), faktom zostáva, že veľa mladých i starších zo Saskatchewanu odišlo do Britskej Kolumbie. Britská Kolumbia priťahuje aj tých, ktorým sa blížila penzijné roky.

Britská Kolumbia je veľmi pekná a veľa jej miest pripomína pohoria na Slovensku. Najmä jej južné časti, lesné parky a údolia riek ako „Columbia River“, pripomínajú Tatranské oblasti, Pohronie, či Spiš.

Na záver len toľko, že naši slovenskí reprezentanti na ZOH vo Vancouveri a na Whistleri budú mať veľkú podporu tunajších Slovákov, medzi ktorými bude veľa Slovákov zo Saskatchewanu.

Števo Boschnak

Stratený kľúč

Skoro všetky dôležité životné rozhodnutia a závažné udalosti sa v Máriinom živote uskutočnili na jar. Jar bola pre Máriu symbolom niečoho nového. Vydávala sa v máji, syn Janko sa narodil o dva roky neskôr v marci a manželom Milošom a s 2-ročným Jankom odchádzala do Švajčiarska v apríli 1968. Miloš tam dostal ročný kontrakt ako chemický inžinier. No a presne o rok po vypršaní pracovnej zmluvy sa rozhodli odísť do Kanady...

Rozhodnutie nebolo ľahké. Veď to znamenalo navždy opustiť vlast.

„Opustiť vlast“ – s týmto pojmom sa Mária prvýkrát stretla v poviedkach od Timravy. Čítala ich kedysi lebo MUSELA. Veľa vecí musela robiť napriek svojej vôli. Musela vstúpiť do pionierskej organizácie a navštevovať povinné pionierske schôdze. Musela sa zúčastňovať májových a októbrových osláv. Musela sa učiť ruštinu a prekrútenú históriu.

Musela maľovať továrenské komíny a červené zástavy. Musela prestať chodiť do kostola, keď sa rozhodla byť učiteľkou. Musela mať civilný sobáš na úrade a tajne krstiť svojho syna. Musela sa naučiť žiť dvojakým životom. Jeden sa žil doma a druhý vzamestnaní. Musela súhlasiť so všetkým, čo za ňu rozhodli iní. Musela voliť, koho vybrali iní. Musela smlčaním prejsť cez krivdy, ktoré postihli jej priateľov. Musela všetko a nemohla NIČ. Bola vážnom nielen svojej krajiny, bola vážnom seba samej. Všetko v nej muselo byť zamknuté na kľúč, ktorý musela zahodiť... A tak žila Mária 32 rokov.

Rozhodnutie odísť nebolo pre Máriu ľahké. Musela prinútiť svoje zmysly, aby prestali vnímať a cítiť. Odišť znamenalo pre ňu opustiť VŠETKO. Rodičov, príbuzných, kamarátky, miesta jej detstva, miesta prvých lások, miesta prvých krokov jej syna... miesta, ktoré vytvárali mozaiku jej domova. A predsa sa nakoniec rozhodla opustiť toto všetko pre jeden kľúč, stratený kľúč, ktorým sa dá otvoriť jeden veľmi vzácny poklad – SLOBODA.

A opäť je tu jar. Mária sedí pri okne a pozerá na čiernobiele kresby na chodníku pred ich domom. Vytvára ich topiaci sa sneh na asfaltovom podklade. Hoci je už skoro koniec marca, udomácnená pani Zima sa snaží tuho držať svojho žezla. Nuž ale v týchto končinách sveta, v Toronte, je to úplne normálne. Niekdedy ešte aj v máji tu sneží.

Zvonček pri bráne vyruší Máriu z dumania. Otvára bránu a víta svojho vnuka Daniela, syna Janka a jeho manželku Mary. Štvoročný Daniel vzrušené volá „Už sme tu, babka! Prišli sme ozdobať tie eggs, či vajička.“ Mária sa snaží udržiavať nielen slovenské tradície, ale aj slovenčinu. Miloš občas zašomre „No a načo mu to len bude,“ ale je rád, keď mu Daniel zaspieva tu jeho, Slovenské mamičky...

Natasha Nagy

VITAJTE VO VANCOUVERI

Všetkým vám, ktorí ste prišli do Vancouveru - dejiska zimných olympijských hier 2010 sú určené tieto riadky. Vitajte v najväčšom meste Britskej Kolumbie – Vancouveri. Je zvláštnosťou, že práve prímorské mesto sa stáva dejiskom zimnej olympiády.

Pozdravujeme i všetkých vás, ktorí tu možnosť byť fyzicky prítomní nemáte a budete sledovať dianie prostredníctvom médií, vám chceme my „Vancouverčania“ trocha priblížiť toto olympijské mesto.

Vancouver sa nachádza v najzápadnejšej provincii Kanady – Britskej Kolumbii. Názov mesta pochádza od britského námorného kapitána Georga Vancouvera, ktorý sa vylodil v tejto časti pobrežia v roku 1792. Nebol však prvý kto prišiel do Vancouveru. Prvenstvo patrí španielskej expedícii, ktorá prišla na toto pobrežie. Avšak kapitán Vancouver, ktorý tu zotrval len pár dní, zanechal tu svoje meno a dejiny hovoria, že bol milo prijatý miestnym indiánskym obyvateľstvom.

Okolie a príroda v tejto provincii je nádherná a rozmanitá a tak sa k samotnému názvu ešte pridáva „Beautiful“ British Columbia. Západnú časť veľkomesta obmýva Tichý oceán. Vnútrozemie prechádza do majestátne sa týčiacich vrcholov hôr až do výšky 1500m nad morom. Vancouver má oceánsku klímu. Podnebie je mierne, priemerné teploty v januári sa pohybujú okolo 5° C, v auguste 22° C.

Je známy svojím daždivým počasím, zvlášť medzi novembrom až aprílom.

Vancouver je rôznorodou spleťou kultúr, národností i jazykov. Nazýva sa aj „mesto štvrtí“ práve pre jeho veľkú rôznorodosť obyvateľstva. Je tu napr. China town, Malé Talianko... Po Toronte je druhou najobľúbenejšou destináciou pre emigrantov v Kanade. Je to mesto plné rozmanitej dynamiky života zasadené v krásnej prírode. Opakovane sa umiestnil na prvej priečke v životnej úrovni obyvateľstva. V rámci Great Vancouveru žije vyše 2 miliónov obyvateľov.

Medzi turistické zaujímavosti patrí vyhliadková veža Vancouver Lookout Harbour Centre Tower, z ktorej sa vám naskytne krásny pohľad na mesto. Nenechajte si ujsť ani návštevu Stanley parku, ktorý je tretím najväčším parkom v Severnej Amerike. Za pohľad stojí aj návšteva miestneho Vanco-

uver Aquaria či Galérie umenia. Milovníci krásnej zelene môžu navštíviť Van Dusen botanical garden. Ak vám to možnosti dovoľia, môžete navštíviť aj jedno z lyžiarskych stredísk napr. Grouse Mountain- the Peak of Vancouver. Radi vás privítame aj v našom slovenskom kostolíku sv. Cyrila a Metoda v New Westminsteri, kde je každú nedeľu o 11.00 hod sv. omša v slovenskom jazyku.

Prajeme vám príjemný pobyt v našom meste a tešíme sa na osobné stretnutia na olympijských podujatiach, či turistických potulkách.

Mária Eškut

Zázračný divadelný automat - slovo režiséra

Teatro Tatro už niekoľko rokov buduje svoju dramaturgiu na princípe : „Priviezt' divadlo tam, kde by ho nikto nečakal.“ Preto hrávame naše predstavenia v maringotke na kolesách. Nečakáme, že diváci prídu za nami. My ideme za nimi. Kdekoľvek. Do tých najodľahlejších miest, do dedín, kde žijú ľudia, ktorí v divadle v živote neboli. Máme veľkú maringotku

s cirkusovým stanom, v ktorom hráme väčšie projekty a malú maringotku, ktorá je ťahaná koňom pre menšie projekty a pre naplnenie romantickej túžby po putovaní po ceste.

Som veľmi rád, že v tomto roku pribudol v Teatre Tatre nový divadelný priestor na kolesách. Zázračný divadelný automat. Bol vytvorený špeciálne pre zimné

olympijské hry vo Vancouveri 2010. Je to magická škatuľa smnožstvom nečakaných divadelných možností. Obývajú ju živí herci aj živé bábk. Táto magická škatuľa na kolesách môže parkovať kdekoľvek. Akdekoľvek môžu ľudia uvidieť, čo skrýva. Stačí, keď pristúpia bližšie, zvolia si príbeh, ktorý chcú vidieť a magická škatuľa sa otvorí a príbeh ľudom vyrozpráva.

Pristúpte teda k nášmu zázračnému divadelnému automatu a presvedčte, sa aký osud sa skrýva pod jednoduchým slovom „skeleton“ alebo „krasokorčuľovanie“, či napríklad „sánkovanie“. Naši herci, aj naše bábk, vás v prestávkach medzi vrcholnými športovými výkonmi správne naladia a rozosmejú. Keď si zvolíte jednu disciplínu v našom automate, hneď budete chcieť vidieť aj ďalšiu. A potom ďalšiu.

Snažíme sa naše príbehy predviesť zrozumiteľnou formou pomocou výrazových prostriedkov pohybového divadla, klauniády, pantomimy, bábkového divadla a hereckých improvizácií. Všetci naši herci vyrástli z dlhej a bohatej tradície slovenského divadla a patria k hereckej špičke mladej generácie slovenských hercov.

Je nám jasné, že zimné olympijské hry ponúkajú návštevníkom nevidané športové predstavenia. Dúfame, že predstavenia, ktoré ponúka Teatro Tatro sa v tejto konkurencii nestratia.

Ondrej Spišák, režisér Teatro Tatro

Pretože sme na olympiáde, témou našich príbehov budú disciplíny zimných olympijských hier. Za každou disciplínou sa totiž neukrýva iba športový výkon, ale aj nejaký príbeh. Myslím, že na takom

Tešíme sa na návštevu v Slovenskom Reprezentačnom Dome

Počas ZOH 2010 vo Vancouveri budú mať viaceré zúčastnené krajiny otvorené Reprezentačné Domy, v ktorých budú ponúkať svojim návštevníkom rôzne telesné i duchovné „pôžitky“. Slovenská Republika je jedna z nich. Slovenský Reprezentačný Dom bude počas olympiády otvorený pre slovenských športovcov a pre návštevníkov rôznych podujatí, ktorými SRD bude reprezentovať slovenskú kultúru, ale aj slovenskú kuchyňu.

Od 12. do 28.februára budú mať návštevníci možnosť pozrieť si filmy Záhrada Martina Šulíka, Muzika režiséra Juraja Nvotu, Tisícročná včela od Juraja Jakubíka, Slepé lásky od Juraja Lehotského, či dva dokumentárne filmy (118 dní v zajatí ľadu a Bhutan - Hľadanie šťastia) od Pavla Barabáša. Rovnako filmy Nebo-peklo-zem, Jánošík – pravdivá história a Vysoké Tatry - Divočina zamrznutá v čase určite pritiahnu pozornosť divákov.

Milovníci hudby sa budú môcť potešiť započúvaním sa do zvukov Cigánskych diablov a Vážnej hudby bez hraníc. No a vystúpenia svetoznámeho míma Milana Sládeka a neopakovateľného Radošinského Naivného Divadla budú určite „bombónikmi“, ktoré SRD ponúkne svojim návštevníkom.

A keď k tomu všetkému pripočítame kulinárske špeciality, výber tých najkvalitnejších slovenských vín, čapované pivo, a to všetko v sprievode tradičnej ľudovej hudby, potom s určitou istotou môžeme očakávať, že „každý si príde na svoje“.

Slovenský Reprezentačný Dom
Vancity Theatre
Vancouver International Film Centre
1181 Seymour Street
Vancouver, BC
Canada V6B 3M7

Top 10 Vancouver 2010 Representative Houses

1. The British Columbia Pavilion will be proudly located at the beautiful Vancouver Art Gallery (VAG) building next to Robson Square. You can expect to see a number of interactive displays that will highlight the rich cultural fabric of both British Columbia and Canada.
2. Canada Pavilion Centrally located at Vancouver's LiveCity Downtown Celebration Site (corner of Georgia St and Cambie St), the Canada Pavilion will demonstrate Canada's commitment to creative excellence, sustainable development and fostering diversity with informative and innovative content that is sure to make Canadians proud.
3. German Saxon House During the Vancouver 2010 Winter Olympic Games, the Vancouver Rowing Club in Stanley Park will be transforming into the Saxony House.
4. Holland Heineken House Located near the O Zone in Richmond can host thousands of people every night, and features celebratory medal ceremonies for successful Dutch athletes as well as nightly performances by renowned Dutch artists and DJ's.
5. Irish House will house 750 visitors at a time at the temporary site, conveniently located adjacent to Doolin's Irish Pub in downtown Vancouver.
6. Casa Italia, the historic Roundhouse Community Centre will play home to the 2010 pavilion known as Casa Italia. The pavilion will be open to the public and will feature some of the best food, drink and entertainment that Italy has to offer.
7. Russia Sochi House The doors to Sochi World will be open from February 11-28 for everyone who wants to become a part of the big Russian celebration at the Vancouver 2010 Games.
8. Slovak Representative House will be located at Vancouver International Film Center at 1181 Seymour Street. Meet our athletes and remember the traditional „taste“ of Slovakia. Enjoy culinary specialties in the form of a hot and cold buffet with a wide variety of special Slovak cheeses, draught beer and great selection of exceptional wines, accompanied by the traditional folk music...
9. House of Switzerland Located on picturesque Granville Island in Vancouver in Bridges Restaurant. Plans are to dress up the restaurant and their menu in a Swiss theme.
10. Ukraine House will be officially opened on February 11th, 2010 and will be open to the public from February 12th through to the 28th. Located at the Ukrainian Catholic Centre at 3150 Ash Street in Vancouver, BC.

Palo Hollosy, Investment Advisor
To see Interactive Map visit
<http://www.sk-bc.ca/top10houses>

pixel+plus

www.pixelplus.sk

Daniel Behan
+421 948 520 599

Peter Vojčík
+421 903 734 337

⊕ logotypes

⊕ websites / e-shops

⊕ animations

⊕ photo

⊕ catalogues

⊕ product design

Slovo z Britskej Kolumbie, Jar 2010, 10. číslo (2. číslo III. ročníka). Slovo z Britskej Kolumbie je neoficiálny časopis slovenských komunit žijúcich v Britskej Kolumbii v Kanade. Časopis vydáva skupinka Slovákov žijúcich v okolí Vancouveru pod vedením Joža Starostu (tel: 604 944-1554). Vychádza 4 krát do roka v počte 1,000 kusov. Adresa redakcie: Slovo z Britskej Kolumbie, 2690 Burnside Pl., Coquitlam, BC, V3E 1A2, Canada

Redakčná rada: andrej.dobos@sk-bc.ca, daniel.behan@sk-bc.ca, jozo.starosta@sk-bc.ca
Grafická úprava: Daniel Behan, pixelplus.sk
Autori príspevkov: Mária Eškut, Jozef Starosta, Ed Starick, Jana Zelisková, ujo, Otec Ján Šutka, Števo Boschnak, Ondrej Spišák, Pavol Hollosy, Natasha Nagy, Andrej Doboš, Marta Stryk, Jaroslav Daniš

Jazyková úprava: Rasto Kráľ, Mária Vrabčková a Jožo Starostavv
Chcete odoberať náš časopis elektronickou formou? » Pošlite email na subscribe.slovo@sk-bc.ca
Chcete viac informácií o možnosti sponzorovania? » Pošlite email na sponsor.slovo@sk-bc.ca
Chcete uverejniť váš príspevok? » Pošlite ho na slovo@sk-bc.ca

e-mailová adresa redakcie: slovo@sk-bc.ca. Pre ďalšie informácie navštívte www.sk-bc.ca
Redakčná rada publikuje všetky informácie v časopise Slovo z Britskej Kolumbie v presvedčení, že sú pravdivé. Redakčná rada neberie na seba zodpovednosť za prípadné nepravdivé alebo dokonca nepravdivé informácie. Ďakujeme za vašu podporu.

Zrnko múdrosti

“ Emigrácia, násilná či dobrovoľná, za hranice krajiny či z dediny do mesta, je charakteristickou črtou dneška. ”

John Berger

Zlatý sponzor 10. čísla

Ústav pre Slovákov žijúcich v zahraničí
Bohuznímy

Strieborní sponzori 10. čísla:

Helen Maroš, Legacy Hair Studio
Dr. Viktor Neumann

Bronzoví sponzori 10. čísla:

Števo Boschnak
Edith a John Červienka

Volajte 1-604-944-1554

Staňte sa sponzorom ďalšieho čísla nášho časopisu, leto 2010

11. číslo bude venované

- 50. výročie famosti sv. Cyrila a Metoda v New Westminster a životu našich predchodcov v Britskej Kolumbii
- súčasnému národnému, duchovnému, kultúrnemu, spoločenskému a športovému životu našich spolurodákov

Hľadáme sponzorov pre 11. číslo. Prihláste sa na slovo@sk-bc.ca alebo zavolajte do redakcie na 1-604-944-1554 alebo nás podporte priamo na <http://www.sk-bc.ca/donate>.

Volajte 1-604-944-1554

Predplatné

Ponúkame plnofarebné výtlačky Slova z Britskej Kolumbie, ktoré Vám pošta doručí priamo do domu. Ročné predplatné na 4 čísla spolu s poštovným je: US\$25 pre Kanadu, USA aj pre ostatné krajiny sveta.

Časopis si môžete predplatiť aj „on-line“ na http://www.sk-bc.ca/subscribe_slovo

Distribučné miesta

Časopis Slovo z Britskej Kolumbie si môžete vyzdvihnúť u týchto našich distribútorov:

Redakcia časopisu, 2690 Burnside Pl, Coquitlam BC, V3E 1A2, tel: 604-944-1554, **Slovenský Kostol sv. Cyrila a Metoda**, 472 East 8th Avenue, New Westminster BC, V3L 4L2, tel: 604-526-7351, **Slovenský Honorárny Konzulát**, 2nd floor, 247 Abbott Street, Vancouver BC, V6B 2K7, tel: 604-618-8520, **Dr. Viktor Neumann**, Family Physician, 210-Oakmond Medical Centre, 809 West 41st Ave., Vancouver BC, V5Z 2N6, tel: 604-261-7521, **Dr. Etela Neumann**, Family Physician, 302-2620 Commercial Drive, Vancouver BC, V5N 4C4, tel: 604-873-5561, **Peter Husar - Sinclair Travel**, 144-757 West Hastings St., Vancouver BC, V6C 1A1 tel: 604-682-1720, **Plan B, Lounge and Eatery**, 1144 Homer St., Vancouver, tel: 604-609-0901, **Helen Maros, Legacy Hair Studio**, 2345 Clarke St., Port Moody BC V3H 1Y9, tel: 604-512.0925, **Dr. Viera Carnogursky**, Fleetford Park Dental Centre, 503-15950 Fraser Hwy, Surrey BC, V4N 0X8, **Stuart F. Crown**, Certified General Accountant, Suite 245-550 6th St. New Westminster BC V3L 3B7, www.crown-coinc.com, 604-520-0434

Vancouver Public Library, 350 W Georgia St, 5. poschodie, oddelenie mnohonárodných časopisov, Freybe, obchod (aj) s európskymi špeciálitami, 1927 East Hastings Street, Vancouver, **Nickel's Bakery**, 1816 Lonsdale Avenue (218th Street), North Vancouver, **Austin Delicatessen**, 1054 D Austin Ave, Coquitlam, **Yia's Deli & Café**, 2773 Barnet Hwy, Coquitlam, **Coquitlam Public Library**, 3001 Burlington Drive, Coquitlam, **European Restaurant Danube**, 102A-3701 Hastings St. Burnaby, **Lakeshore Paradise Bed&Breakfast**, 2664 Lakeshore Rd., Vernon.

Hľadáme distribútorov

Chcete sa aj Vy stať distribútorom nášho časopisu? Chodí k Vám zákazníci alebo navštevníci, ktorí rozumejú slovensky? Ak Vaša odpoveď je „áno“, dajte nám vedieť na č. tel. 1-604-944-1554. Vo Veľkom Vancouveri vám doručíme 10 ks nášho časopisu „na skúšku“ zadarmo. Pre väčšie množstvo alebo do iných častí sveta, spravíme vzájomne výhodnú dohodu. Skúste a presvedčte sa, či Vám Slovo z Britskej Kolumbie priťahuje nových zákazníkov a navštevníkov.

Zima na severe

Príchod zimy

Začiatkom októbra sme sa vybrali na jesenný výlet na juh. Hneď za mestom nás však prichytila prvá snehová búrka sezóny. Cesty ostali zľadovatené a ako sme tak pomáhali osádke jedného auta čo bolo v priekope otočené na streche, výlet sme sa rozhodli odložiť.

Hokej

V polovici novembra nočné teploty v Haines Junction klesli pod tridsať stupňov pod nulou. V miestnej hokejovej hale je ale príjemne. Myslím, že ju vykurujú.

O jazdení

Na cestu autom sa musíme chystať dopredu: tri či štyri hodiny pred odchodom pripojiť ohrievač motora do elektrickej zásuvky, pol hodinu pred odchodom auto naštartovať. S predlžovačkou na ohrievač ale treba opatrne – pri miestnych zimných teplotách totiž obyčajne ohýbný kábel ostane veľmi krehký.

Profesionálna škrabka na ľad je nevyhnutnosťou. Ak v aute cestuje viac ľudí, tak je užitočná celou cestou. Vlhkosť z dychu sa totiž nezráža na oknách v podobe rosy, ale v podobe námrazy.

Značky upozorňujúce na divinu treba brať seriózne. Tým nemyslím na občasnú srnku, ktorú človek zbadá na Slovensku, ale doslova stáda zveriny čo sa motajú po miestnych cestách.

Dušičky

Po tradičných oslavách Halloween-u, keď deti preležané za strašidla chodia po susedoch a zbierajú sladkosti, celá dedina sa zišla pri rieke. Zapálila sa tam veľká vatra, tancovalo sa okolo nej a čakalo na ohňostroj.

Toho roku bol ohňostroj dlhý – asi hodinový. Vlni totiž pošta meškala, ohňostroj doviezla až po Dušičkách, a tak tohoto roku sa všetci tešili z dvojnásobnej dávky.

Príprava na sviatky

Na nástenke na miestnej pošte sa tesne pred Vianocami objavil inzerát „Vianočná sezóna – čas na nový účes!“ Už som si zvykol, že zubári a veterinári čo sa tu raz za čas zastavia, ponúkajú svoje služby na miestnej nástenke – ale podomoví holiči?!

Vianočný stromček

V meste sme si vianočný stromček kupovali na trhovisku. Tu si však každý zadováží stromček priamo z lesa. Len si treba dávať pozor, aby to nebolo z niekoho súkromného pozemku.

Dedo Mráz

Po väčšine Kanady chodí dedo mráz na saniach ťahaných mi sobmi. Aby si to trochu spestril, do Haines Junction ale každý rok príde nejaký ináč: na psích záprahoch, snežnom skútri, motorke...

Tohoto roku miestna pobočka Kráľovskej kanadskej jazdnej polície zablokovala kus Aljašskej diaľnice a za nadšeného vykríkovaia mladších aj starších na jej dedo mráz pristal v maličkom lietadle.

Chlieb

Jedno z mojich najobľúbenejších jediel je chlieb. Akokoľvek sa najem, ak nemám chlieb, som hladný.

Asi to mám v krvi – môj prastarý otec vraj ani krupičnú kašu bez chleba nejedol. S najbližšou pekárnou čo robí aký-taký chlieb vyše tristo kilometrov spätočnej cesty, v Haines Junction sa však môžem spoľahnúť len na seba: múka, voda, kvasnice... celé leto som strávil bezúspešnými pokusmi upiecť chlieb podľa svojich predstáv – a na Silvestra som konečne uspel!

Traja králi

Po dlhej dobe sa oteplilo a ortuť v teplomeri sa vyšplhala na ani nie dvadsať stupňov pod nulou. Hoci bol pracovný deň, takúto príležitosť predsa nepremeškám! Robotu som nechal robotou, zbalil si lyže a okolo desiatej ráno, hneď ako sa trošku rozvidnelo, vybral sa na krátky výlet.

Veľká noc

Hoci toto bola moja prvá zima na Yukone, veľkonočné sviatky som tu už strávil: Zaoberať proviant, naložiť ho spolu s deťmi a psami na sane a snežné skútre a vybrať sa krížom cez zamrznuté jazero – asi dvakrát tak veľké ako Zemplínska šírava – do bývalého zimoviska Nadiných predkov.

Tam sa pre najmladších organizujú súťaže typu varenia čaju, skákania vo vreci, behu na snežniciach – a keby niekto neprinesol čokoládové vajčka tak človek ani nevie že je Veľká noc.

Zvrátený svet

Sú ľudia čo trávia letá na severe a zimy na juhu. Ja tomu však nerozumiem: v zime má byť zima a v lete teplo. Keby som si mohol vybrať, letá budem tráviť na juhu a zimy na severe. Hoci aj v Haines Junction.

Andrej Doboš

Canadian as a Second Language Institute
★★★★★ Providing Excellence since 1992

- Wide Variety of Programs :
10 Levels of Practical/Conversation classes
Listening & Pronunciation
Academic English (Reading/Writing/Grammar)
Business English
Exam Preparation (TOEFL, Cambridge, IELTS)
Power Vocabulary

- Professional & Helpful Teachers
- Multicultural & Friendly Environment
- Flexible Start Dates
- Free Friday Activities

www.csl.com

CSLI "Uniting the World with English"
188 Nelson Street, Vancouver, B.C. Canada V6B 6J8
TEL 1-604-683-2754 FAX 1-604-683-8667 Email: est@csli.com

Ďakujeme za Slovo uznania

Práve som sa dostal k novému číslu (zimnému) Vášho časopisu Slovo z BC. Je to zaujímavé a stále krajšie robené čítanie, gratulujem vám k vášmu dielu! Máte obdivuhodnú výdrž a energiu.

Tono z Bratislavy

Novoročné požehnanie Vášmu krásnemu časopisu Slovo z BC zo Slovenska až do ďalekej Kanady zasie-
la

Jožko Polák z Pezinku - Grinavy

Ako nový čitateľ vášho časopisu Slovo z BC som veľmi prekvapený, že vôbec časopis, ako tento, vychádza a máte aj môj plný obdiv.

Michal

Práve počúvam, že Vancouver už naplno žije a dýcha zimnou olympiádou. To som veľmi rád. Mákli ste si aj so Slovom z BC a je to poznať. Proste - nie ste žiadne B-eeečka.

S láskou Dr. Jozef Bulla

Discover THE DIFFERENCE

Milan Stefancik Real Estate

Cell: 1.604.644.4987 / Office: 1.604.925.2911
Email: mstefancik@shaw.ca

MilanStefancik.com

Prudential
Sussan Realty

SINCLAIR TRAVEL

Excellent prices and service on airline tickets to Europe and all other destinations

Tickets for your visitors to Canada

Certified invitations forms

Travel insurance

Cruises to Alaska, Caribbean and Europe

Tour packages all over the world

call Peter (604) 682-1720 or 1(800) 306-1668
info@sinclairtravel.com, www.sinclairtravel.com

Czechrose Natural Therapy

Zdenka Beranova Krizova
natural therapist

Swedish massage
Lymphatic drainage massage
Aromatherapy
Raindrop technique, Reiki
Ryot herbal products
YLEO - essential oils

225-1118 Homer Street, Vancouver, BC V6B 6L5, phone: 604 307 0878
www.czechrose.com e-mail: czechrose@hotmail.com

ANCO Enterprises Ltd.

To najlepšie zo Slovenska

Džúsy RIO a Zeus
Kofola
Baldovská minerálna voda

Cukrovinky Sedita Sered'
Čokolády Deva, Figaro
Tatranky, Horalky
Horčice Prelíka
a majonézové výrobky Doma

Ovocné kompóty
Konzervovaná zelenina
Múky a cestoviny
Koreninové zmesy (guláš, živánska)

ANCO Enterprises Ltd, Pitt Meadows
Dovozca osvedčených slovenských výrobkov

phone: (604) 462 9873
cell: (604) 805 9873 (Mike)
www.ancoent.com

Maloobchodný predaj každú druhú sobotu
12pm - 4pm, priamo zo skladu v Pitt Meadows.
Volajte (604) 805 9873 pre bližšie informácie.

Yours and only SLOVAK connection for all your residential real estate needs

Your ROCK SOLID BRIDGE to your dreams

Olga (Michel) SLOVAK
778-388-2281
www.slovakolga.ca

Prudential Sterling Realty
slovakolga@shaw.ca
Guaranteed service-Friends

Torra Enterprises Ltd.

Mechanical Contracting

Peter Levarský

tel.: (604) 599-8424
fax: (604) 599-8479
cell: (604) 728-7402

email: torraenterprisesltd@shaw.ca

ODDACÍ LIST
Ephraim Kishon

Divadlo Za rohom
vás sudebné zve
na jarnú inscenáciu

Vstupenky môžete zakúpiť na telefonnom čísle
604-271-6125 (Lea) alebo
604-221-4084 (Jana)

Vstupenky bude možno tiež zakúpiť na rôznych
českých a slovenských záberoch a akciách.

Norman Rothstein Theatre na West 41st Avenue a Oak Street.
29. a 30. dubna a 1. května v 8 hodin večer.